

Brusel 22. června 2015
(OR. en)

10184/15

COHAFA 63
DEVGEN 110
ALIM 12
ONU 89
FAO 25
COAFR 198
MAMA 75
MOG 39
COEST 194
COASI 84
COLAC 73
PROCIV 33
RELEX 510

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Rada
Datum:	22. června 2015
Předmět:	Závěry Rady o společných zásadách pro víceúčelovou peněžitou pomoc v reakci na humanitární potřeby

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o společných zásadách pro víceúčelovou peněžitou pomoc v reakci na humanitární potřeby ve znění přijatém Radou dne 22. června 2015.

**ZÁVĚRY RADY O SPOLEČNÝCH ZÁSADÁCH PRO VÍCEÚČELOVOU PENĚŽITOU
POMOC V REAKCI NA HUMANITÁRNÍ POTŘEBY**

1. Závažnost a rozsah současných humanitárních krizí a počet lidí, kteří jsou jimi ohroženi, nemají v moderních dějinách obdoby. Je třeba vyvinout inovativní úsilí s cílem zajistit, aby byly naplněny potřeby nejohroženějších osob.
2. Rada uznává, že je důležité dosáhnout toho, aby byl současný systém pomoci účelnější, účinnější a více zaměřený na potřeby lidí. Zvýšení účelnosti a účinnosti humanitární pomoci je hlavním cílem Evropské unie a jejích členských států, jak bylo zdůrazněno v řadě strategických dokumentů, jako je Evropský konsensus o humanitární pomoci¹ a sdělení Komise a závěry Rady o humanitární potravinové pomoci² a o zvyšování odolnosti³. Jedná se rovněž o ústřední témata příprav na Světový humanitární summit, který se má uskutečnit v květnu 2016 v Istanbulu. Využívání peněžité pomoci představuje jeden z inovativních přístupů se značným potenciálem, které byly v uvedených dokumentech identifikovány.
3. V této souvislosti Rada konstatuje, že se objevuje stále více důkazů, jež dokládají, že v některých situacích může být využití peněžité pomoci účelnější a účinnější než poskytování věcné humanitární pomoci. Těchto důkazů přibývá a jsou stále přesvědčivější. Nicméně jenom malé procento humanitární pomoci je v současné době poskytováno v podobě hotovostních peněžních prostředků.

¹ Úř. věst. C 25, 30.1.2008, s. 1.

² KOM(2010) 126 v konečném znění ze dne 31.3.2010 (sdělení Komise) a ST 9133/10 (závěry Rady).

³ KOM(2012) 586 final ze dne 3.10.2012 (sdělení Komise) a ST 9325/13 (závěry Rady).

4. Rada je přesvědčena, že existuje velký prostor pro to, aby byla v reakci na humanitární potřeby a v závislosti na konkrétních okolnostech více využívána víceúčelová peněžitá pomoc. Jsou-li okolnosti příhodné, tento přístup zajišťuje lepší zhodnocení peněžních prostředků tím, že snižuje transakční náklady, umožňuje příjemcům širší a důstojnější volbu pomoci na základě jejich preferencí a posiluje postavení ohrožených skupin. Tento přístup může zásadním způsobem přispět k tomu, aby se postižení lidé stali hlavními aktéry humanitární pomoci. Víceúčelová peněžitá pomoc kromě toho podporuje místní trhy, může přispět k hospodářskému oživení komunit a zvýšit jejich připravenost a odolnost a v některých případech může také doplnit stávající systémy sociální ochrany.
5. Rada oceňuje inovativní charakter víceúčelové peněžité pomoci. Uznává, že je třeba zajistit, aby tato pomoc zvyšovala ochranu, byla poskytována genderově citlivým způsobem při náležitém zohlednění vztahů v domácnostech a splňovala nejvyšší standardy, pokud jde o odpovědnost dárce a příjemce. Je důležité zajistit, aby byla víceúčelová peněžitá pomoc poskytována způsobem, který respektuje humanitární zásady, je vzhledem k dané situaci vhodný a splňuje očekávání z hlediska účinnosti a účelnosti.
6. Rada konstatuje, že není možné postupovat podle univerzálního klíče. Je-li třeba dosáhnout plánovaného výsledku, například zlepšení výživy, musí způsoby plnění každého konkrétního programu humanitární pomoci vycházet z daného kontextu a být součástí dobře připraveného programu, v rámci něhož jsou reakce v podobě víceúčelové peněžité pomoci posuzovány společně s dalšími možnostmi pomoci. Stejně tak se víceúčelová peněžitá pomoc musí opírat o fungující trh a stabilní ceny. Musí být rovněž zajištěn bezpečný a rovný přístup na trhy.

7. Rada vítá iniciativu Evropské komise v podobě návrhu společných zásad pro víceúčelovou peněžitou pomoc (v příloze těchto závěrů), jež poskytují strategický rámec pro využívání víceúčelové peněžité pomoci a měly by přispět ke zvýšení účinnosti, účelnosti a inovativnosti humanitární pomoci napříč jednotlivými odvětvími. Rada všech deset společných zásad potvrzuje.
8. Vyzývá EU a její členské státy, jakož i humanitární partnery, aby se těmito zásadami řídili při přípravě a uskutečňování reakcí na humanitární krize. Rada vybízí EU a její členské státy, aby tyto zásady propagovaly před konáním Světového humanitárního summitu. Prostřednictvím uvedených zásad se mohou humanitární partneři a další zúčastněné strany ujistit také o tom, že víceúčelová peněžítá pomoc je za vhodných okolností nejen účinná a účelná, ale představuje odpovědný způsob plnění potřeb a současně umožňuje prosazovat oživení a zvyšovat odolnost.

DESET SPOLEČNÝCH ZÁSAD PRO VÍCEÚČELOVOU PENĚŽITOU POMOC V REAKCI
NA HUMANITÁRNÍ POTŘEBY

1. Reakce na humanitární krize by měly být účinné a účelné, měly by zohledňovat nejnaléhavější potřeby postižených lidí a představovat ekonomicky nejvýhodnější řešení.
2. Humanitární reakce vyžadují splnění potřeb napříč řadou odvětví, jsou posuzovány na víceborovém základě a poskytovány za účelem splnění základních potřeb.
3. Humanitární pomoc musí být poskytována způsobem, který zvyšuje ochranu a podporuje bezpečí, důstojnost a preference příjemců.
4. Měly by být vypracovány inovativní přístupy k plnění potřeb.
5. Vedle dalších způsobů plnění by měla být od začátku zvažována i víceúčelová pomoc, přičemž pokaždé je třeba si položit otázku „Proč by to nemohla být peněžitá pomoc?“.
6. V závislosti na povaze a okolnostech krize a v různých jejích fázích může být vyžadována kombinace způsobů předání a mechanismů plnění, tak aby byla reakce optimální.
7. Na začátku krize je třeba provést přiměřeně důkladné posouzení schopnosti trhů a služeb splnit humanitární potřeby, které je součástí celkového posouzení a podléhá pravidelnému sledování a přezkumu.
8. Agentury zapojené do reakce na krizi by měly od začátku krize vytvořit jasnou koordinační a řídicí strukturu a zefektivnit posuzování pomoci, evidenci jejích příjemců a zaměření a sledování jednotlivých přidělů.

9. Kdykoli je to možné, je třeba využít propojení s vnitrostátními systémy sociální ochrany.
10. Z hlediska odpovědnosti je třeba pracovat se spolehlivými ukazateli dopadů a výsledků, jejichž počet by měl být omezený a jež budou kombinací ukazatelů týkajících se agentur a obecnějších ukazatelů.

Odůvodnění každé zásady je uvedeno v koncepčním dokumentu nazvaném „Deset obecných zásad pro víceúčelovou peněžitou pomoc v reakci na humanitární potřeby“. Tento dokument je dostupný na internetových stránkách Evropské komise:

http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/concept_paper_common_top_line_principles_en.pdf
